

Fletë udhëzimi për mbajtësit e rinj të një të drejte qëndrimi të shanseve

[Kopfbogen der Ausländerbehörde]

E nderuar zonjë,
I nderuar zotëri,

Me kërkesën tuaj ju është dhënë një leje qëndrimi (Aufenthaltserlaubnis). Këtu bëhet fjalë për të ashtuquajturën të drejtë qëndrimi tëshanseve (Chancen-Aufenthaltsrecht). Kjo është e rregulluar në § 104c të Ligjit mbi qëndrimin (Aufenthaltsgesetz).

Të drejtën e qëndrimit të shanseve ju e merrni për 18 muaj. Kjo është periudha që ju keni në dispozicion për t'i plotësuar kushtet për lejimin e një qëndrimi të mëtejshëm. **Para** mbarimit të këtyre 18 muajve ju duhet të aplikoni për një leje tjetër qëndrimi. Aplikimi i ri do të merret parasysh vetëm nëse ju i plotësoni kushtet që janë përshkruar në këtë fletë udhëzimi.

Zgjatja e periudhës prej 18 muajsh nuk është e mundur. Prandaj po ju informojmë që tani se cilat kushte duhet të plotësoni për një qëndrim të mëtejshëm, jo më vonë sesa para skadimit të leje qëndrimit tuaj të shanseve.

1. Përkushtim ndaj rendit themelor të lirë demokratik.

Ju duhet ta pranoni rendin themelor të lirë demokratik të Republikës Federale të Gjermanisë. Në rastin e rendit themelor të lirë demokratik bëhet fjalë për rendin krejt themelor politik të Gjermanisë. Ky përfshin

- a) të drejtën e popullit që ta ushtrojë pushtetin shtetëror në zgjedhje dhe votime dhe nëpërmjet organeve të veçanta të legjislacionit, të pushtetit ekzekutues dhe të juridiksionit dhe ta zgjedhë përfaqësimin e popullit në zgjedhje të përgjithshme, të drejtpërdrejta, të lirë, të barabartë dhe të fshehtë,
- b) lidhjen e legjislacionit në rendin kushtetues dhe lidhjen e pushtetit ekzekutues dhe juridiksionit në ligjin dhe të drejtën,
- c) të drejtën e formimit dhe ushtrimit të një opozite parlamentare,
- d) mundësinë e zëvendësimit të qeverisë dhe përgjegjësinë e saj ndaj përfaqësimit të popullit,
- e) pavarësinë e gjykatave,
- f) përjashtimin e çdo despotizmi dhe pushteti arbitrar dhe
- g) të drejtat e njeriut të konkretizuara në kushtetutë.

Kërkohet përkushtimi juaj aktiv dhe personal. Një deklaratë përkatëse duhet të nënshkruhet nga ju personalisht. Ju duhet ta kuptoni përmbajtjen e përkushtimit dhe të

njihni përmbajtjet thelbësore. Edhe nëse ju keni nënshkruar tashmë një deklaratë përkatëse për aplikimin për të drejtën e shanseve, kjo nevojitet edhe një herë.

Nëse në të ardhmen do të ketë pikënisje që ju nuk e mbështetni këtë rend, qëndrimi juaj nuk është i siguar, meqë nuk i përmbushni kërkesat përkatëse të rregullit për një qëndrim të mëtejshëm. Nëse ju mbështetni aktivisht regjime ose grupime jo demokratike në vendlindjen tuaj, mund të konkludohet eventualisht nga kjo që ju edhe për Gjermaninë nuk mbështetni një rend themelor të lirë demokratik.

2. Njohuri bazë mbi rendin juridik dhe shoqëror dhe kushtet e jetesës në territorin federal.

Ju duhet të provoni që keni njohuri bazë të rendit juridik dhe shoqëror dhe të kushteve të jetesës në territorin federal. Prova për këto njohuri bëhet nëpërmjet testit të njëjtë në të gjithë federatën „Jeta në Gjermani“ („Leben in Deutschland“), si shkurtime „LiD“. Kurse përkatëse përgatitore për këtë test ofrohen nga institucione të ndryshme si i ashtuquajturit kurs orientimi. Në disa raste kursi i orientimit është pjesë e kursit të integrit. Testi mund të bëhet edhe pa pjesëmarrje në një kurs përkatës.

Ju mund ta sillni provën edhe nëse ju mund të dëshmoni një diplomë të një shkollë kryesore gjermane ose një diplomë të krahasueshme ose më të lartë të një shkolle të përgjithshme, një kualifikim të mbaruar me sukses në Gjermani ose një diplomë gjermane të studimeve. Në këto raste ju nuk duhet të bëni më një test „LiD“.

Në raste përjashtimi këto njohuri mund të dëshmohen edhe nëpërmjet një bisede personale në autoritetin e të huajve, e cila orientohet në pyetjet e testit „Jeta në Gjermani“ për sa i përket nivelit dhe formimit, për çfarë ju duhet të flisni gjermanisht. Jo të gjithë autoritetet e të huajve ofrojnë biseda të tilla personale.

3. Njohuri të mjaftueshme gojore të gjermanishtes (GER niveli A2)

Një kusht tjetër për një qëndrim pas së drejtës për qëndrimin e shanseve është që ju të mund të komunikoni mjaftueshëm gojarisht në gjuhën gjermane.

Kriter për këtë është Korniza e Përbashkët Evropiane e Referimit për Gjuhët (GER), me të cilën përcaktohet në shkallën evropiane se si vlerësohet niveli i njohurive gjuhësore.

E nevojshme është një dëshmi për njohuri gjuhësore në nivelin A2 të GER. Dëshmia e këtyre njohurive nuk duhet të bëhet në mënyrë të detyrueshme duke paraqitur një certifikatë gjuhësore.

Njohuritë gjuhësore në nivelin A2 GER janë të realizuara, nëse ju

- keni ndjekur katër vjet një shkollë gjermanofolëse dhe më pas kishit kaluar në klasën më të lartë ose
- keni një diplomë shkollore gjermane (shkolla kryesore, një diplomë e mesme shkollore, maturë), ose
- keni kaluar në klasën e dhjetë të një shkolle gjermanofolëse, ose
- keni kryer studime gjermanofolëse në një shkollë të lartë ose një shkollë të lartë profesionale ose një kualifikim profesional në Gjermani ose
- mund të zhvillonit me sukses biseda tek autoriteti i të huajve me nëpunësit e atjeshëm pa pasur nevojë për dikë që e përkthen atë që keni thënë.

Në rast të fëmijëve dhe të rinjve deri në moshën 16 vjeç nuk nevojitet asnjë dëshmi e njohurive të gjermanishtes. Këtu mjafton paraqitja e dëftesës së fundit të një shkolle gjermane ose dëshmia e frekuentimit të kopshtit në Gjermani.

Njohuritë e gjuhës mund të vërtetohen edhe me anë të një certifikate gjuhësore të përshtatshme dhe të besueshme të nivelit A2 të GER-it (p.sh. „Testi i Gjermanishtes për migrantë“ (“Deutsch-Test für Zuwanderer”), shkalla e kompetencës A2). Certifikata gjuhësore duhet të bazohet në një provim të standardizuar gjuhësor. Nuk njihen të gjitha certifikatat. Nga të gjithë autoritetet e të huajve njihen certifikatat e Institutit Göte, të Institutit Test-DaF dhe të telc gmbH.

Me lejen e qëndrimit të shanseve (Chancen-Aufenthaltserlaubnis) mund të pranoheni në një kurs integrimi të Entit Federal për Migracion dhe Refugjatë (BAMF). Në këtë test ju mund të fitoni njohuritë e përmendura të gjuhës dhe njohuri bazë të rendit juridik dhe shoqëror dhe të kushteve të jetesës në territorin federal dhe mund të bëni teste përkatëse. Për pranimin duhet të aplikoni. Në rast të pyetjeve ju mund t’i drejtoheni një zyre rajonale të BAMF-it. Cila zyrë rajonale është kompetente dhe ku ofrohen kurse të integrimit mund të gjendet shpejt dhe thjeshtë me ndihmën e sistemit të njoftimit të Entit Federal për Migracion dhe Refugjatë (BAMF-NAVI) (<https://bamf-navi.bamf.de/de/>). Kërkesa për pranim mund të paraqitet edhe nëpërmjet mbartësve të kurseve të integrimit. Këta këshillojnë me kënaqësi dhe mund të përdoren si partner i parë kontakti.

4. Frekuentimi faktik i fëmijëve në shkollë

Në rastin e fëmijëve që duhet të përfitojnë të drejtën e qëndrimit, duhet të vërtetohet ndjekja e shkollës, dhe pikërisht për të gjithë periudhën midis fillimit dhe përfundimit të shkollimit të detyrueshëm. Ju mund ta vërtetoni këtë duke i paraqitur autoritetit të të huajve dëftesa ose certifikata. Ndjekja faktike e shkollës është e dhënë vetëm, nëse fëmija brenda vitit shkollor ka munguar në mësim, pa justifikim, vetëm në pak ditë të veçanta.

5. Sigurimi i mjeteve të mjaftueshme për jetesën.

Mjetet e jetesës ju duhet t'i siguronit ose kryesisht nëpërmjet një veprimtarie pune, ose në bazë të zhvillimit të deritanishëm duhet të parashikohet që mjetet e jetesës do të jenë plotësisht të siguruara në të ardhmen.

Nëse ju nuk jetoni vetëm, atëherë është me rëndësi e ashtuquajtura bashkësi e nevojave, në të cilën ju jetoni. Në bashkësinë e nevojave përfshihen rregullisht njerëz, me të cilët ju banoni dhe e mbani ekonominë e shtëpisë së bashku, pra i mbani bashkë të gjitha shpenzimet e jetës së përditshme. Mjetet tuaja të jetesës janë të siguruara kryesisht nga veprimtari pune, nëse më shumë së gjysma e të ardhurave të bashkësisë suaj të nevojave rrjedhin nga një veprimtari pune. Ju ose të paktën bashkësia e nevojave duhet të jeni gjithashtu në gjendje ta paguani qiranë pa marrë ndihmë shtetërore për këtë. Marrja e kompensimit për banesën (Wohngeld), në vetvete, nuk çon në supozimin se mjetet për jetesën tuaj nuk janë të siguruara. Thuhet se kjo është „e padëmshme“.

Të padëmshme në këtë kuptim janë edhe përfitime, të cilat jepen në bazë të kontributeve, të cilat marrësi - ju vetë ose anëtarë të bashkësisë suaj të nevojave – i keni paguar vetë. Në këto përfitime të padëmshme përfshihen pra, pensione të pleqërisë ose për shkak të paaftësisë për punë ose edhe asistencë e papunësisë I (Arbeitslosengeld I). Shtesa për fëmijë (Kindergeld) është një masë e lehtësimit tatimor (kompensimi i përfitimit familjar [Familienleistungsausgleich]) dhe prandaj ajo trajtohet si të ardhura të fituara. Pra, ajo është e padëmshme. Paratë që paguhen për të mundësuar një qëndrim për një synim të caktuar, siç janë p.sh. bursa për studime, duhet të trajtohen gjithashtu si të ardhura nga veprimtaria e punës, pra gjithashtu në mënyrë të padëmshme.

Mirëpo shumica e përfitimeve sociale që nuk bazohen në kontribute, veçanërisht sipas Kodit Social (SGB) II („të holla qytetarësh“ [Bürgergeld]; më përpara „Hartz IV“), nuk konsiderohen si të ardhura nga veprimtaria e punës.

Duhet të jetë kryesisht e mundshme që mjetet e jetesës së bashkisë së nevojave të jenë të siguruara edhe në të ardhmen. Këtë e supozojnë autoritetet para së gjithash, nëse një veprimtari e caktuar pune me të ardhura të mjaftueshme ushtrohet në të vërtetë. Por sigurimi i ardhshëm i mjeteve të jetesës mund të supozohet gjithashtu, nëse ka një ofertë konkrete për një vend pune ose kualifikimi shkollor dhe profesional si dhe arritjet e deritanishme në gjuhë dhe shoqëri japin shkas për hamendjen që mjetet e jetesës do të jenë të siguruara.

Ju lutemi, mos lejoni që dikush t'ju konfirmojë për mirësjellje se ai apo ajo ju ofron një vend pune, nëse kjo nuk është menduar seriozisht. Nëse ju paraqisni një vërtetim të tillë jo të menduar seriozisht, kjo mund të sjellë si pasojë disavantazhe të konsiderueshme për ju dhe për personin që e ka lëshuar vërtetimin.

Ligji parashikon disa përjashtime nga nevoja për sigurimin e mjeteve të jetesës. Këto përjashtime vlejnë për

- studentë në një shkollë të lartë shtetërore ose të njohur nga shteti si dhe nxënës profesionalë në profesione të njohura ose në masa të përgatitjes për profesionin që mbështeten nga shteti,
- familje me fëmijë të mitur, të cilat kanë nevojë për kohësisht për përfitime sociale,
- persona që jetojnë vetëm dhe përkujdesen për fëmijë, për të cilët nuk është i pranueshëm fillimi i punës sipas rregullave për të hollat e qytetarëve (SGB II), ose
- të huaj, të cilët kujdesen për të afërm të ngushtë që kanë nevojë për kujdes,
- të huaj, të cilët nuk mund t'i sigurojnë mjetet e jetesës për shkak të një sëmundje fizike, mendore ose shpirtërore ose për shkak të aftësisë së kufizuar, për çfarë duhet të paraqitet një raport kuptimplotë mjekësor, pra të detajuar, ose një vendim mbi një pension për shkak të paaftësisë për punë, dhe
- për arsye të moshës, gjë që supozohet gjithmonë kur është arritur kufiri i moshës së rregullt për të dalë në pensionin e pleqërisë.

Në rast të pyetjeve për këtë partneri juaj i kontaktit në autoritetin e të huajve qëndron në dispozicionin tuaj.

6. Përmbushja e detyrimit për pasaportë.

Ju duhet të përmbushni detyrimin për pasaportë. Kjo do të thotë se ju duhet të posedoni dhe duhet të jeni në gjendje të paraqisni një pasaportë të vlefshme dhe të njohur ose një dokument zëvendësues për pasaportën.

Nga kjo mund të bëhet një përjashtim vetëm nëse sigurimi i një pasaporte ose dokumenti zëvendësues për pasaportë të shtetit të origjinës suaj ishte i pamundur ose i papranueshëm. Parimisht është e pranueshme që t'u përmbaheni rregullave të lëshimit të shtetit të origjinës. Kjo vlen para se gjithash, nëse për gjermanë, për marrjen e një pasaporte në një situatë të ngjashme bëhen kërkesa të krahasueshme.

Është detyra juaj dhe jo detyra e autoriteteve gjermane që të zbuloni se si ju mund të merrni një pasaportë ose një dokument zëvendësues për pasaportën nga shteti juaj i origjinës. Gjithashtu është detyra juaj që t'i siguronit me shpenzimet e veta dokumentet e nevojshme dhe të aplikoni për lëshimin e pasaportës ose dokumentit zëvendësues për pasaportën. Nëse ju mund të vërtetoni që keni vështirësi të papranueshme që të merrni një pasaportë, mund të ekzistojë me disa kushte të tjera mundësia që ju ta sqaroni identitetin dhe shtetësinë tuaj me dokumente të tjera të shtetit të origjinës suaj. Për bisedimin e veprimeve të nevojshme drejtoju, ju lutemi, partnerit tuaj të kontaktit në autoritetin e të huajve.

Nëse ju keni marrë një pasaportë të re ose dokument të ri zëvendësues për pasaportë, ju duhet ta paraqisni sa më shpejt që të jetë e mundur (menjëherë) tek autoriteti i të huajve – edhe kur kjo nuk u është kërkuar dhe ju në atë moment nuk kishit paraqitur akoma një kërkesë për një titull tjetër të qëndrimit (Aufenthaltstitel).

Paraqitja e pasaportës nuk do të çojë në këtë që juve t'ju hiqet e drejta e qëndrimit të shanseve.

7. Sqarimi i identitetit

Sqarimi i identitetit tuaj është po ashtu një kusht për dhënien e titujve të tjerë të qëndrimit. Nga kjo mund të hiqet dorë vetëm në raste përjashtimi dhe vetëm atëherë, nëse ju në mënyrë të provueshme keni bërë gjithçka që është e pranueshme për sqarimin e identitetit.

Me „identitet“ kuptohen të dhënat personale (para se gjithash emër, datëlindje, vendlindje dhe nënshtetësi) me të cilat jeni të njohur tek autoritetet e shtetit të origjinës suaj. Nuk mjafton nëse janë të njohura të dhënat, me të cilat ju njiheni këtu në Gjermani, por jo në mënyrë të provueshme në shtetin e origjinës. Për këto arsye mjete më i thjeshtë për sqarimin e identitetit është një pasaportë, të cilën shteti juaj i origjinës e ka lëshuar në një procedurë të rregullt.

Nëse sqarimi i identitetit me një pasaportë ose të paktën një dokument zëvendësues për pasaportën (p.sh. një pasaportë e përkohshme ose një pasaportë emergjente) nga shteti juaj i origjinës nuk është i mundshëm, ju lutemi, drejtojuni partnerit tuaj të kontaktit në autoritetin e të huajve, për të sqaruar se me cilat mjete do të ishte i mundur sqarimi i identitetit. Deklarime të personave privatë (miq, të afërm) për atë se kush jeni ju, normalisht nuk mjaftojnë.

8. Asnjë rezervë sigurie (të ashtuquajtura interesa për dëbim)

Nëse ndërkohë bëhen të njohura fakte, të cilat, për arsye sigurie, japin shkas për të shqyrtuar përfundimin e qëndrimit tuaj, mund t'ju refuzohet edhe dhënia e një titulli tjetër qëndrimi.

9. Rregull i veçantë për njerëz në moshën deri në 27 vjeç

Për njerëz, të cilët kanë marrë një të drejtë të qëndrimit të shanseve dhe gjatë aplikimit për lejen tjetër të qëndrimit nuk janë akoma më të vjetër sesa 27 vjeç, vlejnë disa rregulla të veçanta.

Në mënyrë të veçantë mjetet e jetesës - përkohësisht - nuk duhet të jenë të siguruara. Por në vend të saj ata duhet të kenë frekuentuar tre vjet një shkollë në Gjermani dhe duhet të kenë një diplomë gjermane të shkollës ose të profesionit. Përveç kësaj, duhet të duket e garantuar që ju për shkak të kualifikimit tuaj të deritanishëm dhe kushteve të jetesës mund

të integroheni në kushtet e jetesës së Republikës Federale të Gjermanisë, kështu që ju, afatgjatë, mund ta siguronit vetë jetesën tuaj.

Përderisa ju jeni nën 27 vjeç dhe jeni akoma në një kualifikim shkollor ose profesional, hiqet dorë krejtësisht nga sigurimi i mjeteve të jetesës.

10. Informacione të tjera

[Hier sollten Ausländerbehörden weitere konkrete Informationen zu Anlauf- und Beratungsstellen vor Ort eintragen – vor allem Migrationsberatungsstellen des Bundes und der Länder sowie die Jugendmigrationsdienste, die Personen zwischen 12 und 27 Jahren gezielt beraten.]